

УНИВЕРСИТЕТ ЗА НАЦИОНАЛНО И СВЕТОВНО СТОПАНСТВО

СТ А Н О В И Щ Е

От: доц.д-р Надежда Йорданова Димова, Департамент „Икономика“, Нов български университет – София, професионално направление 3.8. „Икономика“

Научна специалност „Маркетинг“

Относно: дисертационен труд за присъждане на образователна и научна степен **„доктор“** по научна специалност „Организация и управление извън сферата на материалното производство“

Автор на дисертационния труд: **Валери Валентинова Костова**

Тема на дисертационния труд:

„ИНТЕЛЕКТУАЛНА СОБСТВЕНОСТ В ПРИЛОЖНИТЕ ИЗКУСТВА – ИДЕНТИФИЦИРАНЕ И ПАЗАРНА РЕАЛИЗАЦИЯ“

Основание за представяне на становището: участие в състава на научното жури по защита на дисертационния труд съгласно Заповед № 2690/13.10.2023 г. на Ректора на УНСС.

1. Информация за дисертанта

Дисертантката е зачислена като докторант в редовна форма на обучение към катедра „Интелектуална собственост и технологичен трансфер“ при Университет за национално и световно стопанство със Заповед № 742/31.03.2020 г. Удължен е срокът

на докторантурата със Заповед № 677 за срок от 1 (една) година, считано от 04.03.2023г. до 04.03.2024г.

Докторантът е положил всичките си изпити успешно и изцяло е изпълнил индивидуалния си план.

2. Обща характеристика на представения дисертационен труд

Дисертационният труд е в обем от 200 страници, от които заглавна страница, 3 страници съдържание, 168 страници основен текст, (състоящ се от: 6 страници увод, 158 страници три глави, 4 страници заключение), 1 страница приноси на дисертационното изследване, 1 страница списък с публикации по темата на дисертацията, 6 страници информационни източници (130 източника), от които литературни източници (67), от които 39 заглавия на български език и 28 заглавия на английски език, 2 страници индекс на използваните в дисертационния труд таблици и фигури, 1 страница списък на използваните съкращения в дисертационния труд, 16 страници приложения (4 бр.). Основният текст съдържа 5 таблици и 33 фигури. В дисертационния труд са направени 98 бележки под линия.

Използваната литература е достатъчна като обем и специфика, което е доказателство за богата научна основа, въз основа на която е направено научното изследване в дисертационния труд.

В увода докторанта обосновава актуалността на избраната от него тема, представя авторовата теза и произтичащите от нея хипотези, целта, методологията, както и ограниченията в дисертационния труд.

В първата глава са представени теоретичните основи на приложните изкуства като творческа дейност и на произведенията на приложните изкуства като интелектуален труд.

Във втората глава систематично и последователно е изследвана закрилата на произведенията на приложните изкуства като интелектуална собственост.

Третата глава е изцяло посветена на пазарната реализация на произведенията на приложните изкуства като интелектуална собственост.

Следват заключение, приноси на дисертационното изследване, публикациите по темата на дисертацията, информационни източници, индекс на използваните в

дисертационния труд таблици и фигури, използвани съкращения в дисертационния труд и приложения.

3. Оценка на получените научни и научно-приложни резултати

Въз основа на внимателен анализ на посочените приноси, може да се обобщи, че посочените от дисертанта научни приноси са изчерпателни и добре формулирани.

Използваната методология е подробна и интересна.

Напълно считам, че предварително формулираната цел на дисертацията е изцяло постигната.

Независимо от предварително подчертаните ограничения на направеното изследване, добро впечатление прави и стремежът на докторанта да представи различните гледни точки на изследваната проблематика.

4. Оценка на научните и научно-приложни приноси

Докторантът посочва следните приноси на дисертационния труд, а именно:

1. Разработена е авторска дефиниция за „произведения на приложните изкуства“. Изяснени са основните характеристики, специфики и особености на произведенията на приложните изкуства като творческа дейност и като интелектуална собственост при аргументирано посочване на нови форми на закрила чрез обектите на индустриална собственост като изобретения, полезни модели и промишлен дизайн.

2. Представена е авторска класификация на видовете приложни изкуства и на видовете произведения на приложните изкуства.

3. Предложена е авторска дефиниция за „пазарна реализация в произведенията на приложните изкуства“ и възможностите на системата на интелектуална собственост за тяхната пазарна реализация като се доказва, че ефективното управление на интелектуалната собственост в произведенията на приложните изкуства може да доведе до по-добри икономически резултати.

Реалистично са посочени и научно – приложните приноси.

Одобрявам така оформените и формулирани приноси, защото считам, че са достатъчно подробно представени и разделени.

5. Оценка на публикациите по дисертацията

По дисертационния труд е представен списък с четири публикации, които и по количество и по качество напълно удовлетворяват националните минимални изисквания.

6. Оценка на автореферата

Представеният автореферат е изчерпателен и напълно съответства на съдържанието на дисертационния труд и е съобразен с правилата за структура и съдържание. Той представя в синтезиран вид изпълненото от докторанта научно изследване и постигнатите резултати от него.

7. Критични бележки, препоръки и въпроси

Към докторанта имам препоръка да публикува своето изследване в монографичен труд, за да бъде достъпно изследването до по-широк кръг от читатели.

Нямам други въпроси и забележки.

8. Заключение

Представеният дисертационен труд: **„Интелектуална собственост в приложните изкуства – идентифициране и пазарна реализация“** представлява научно – приложно изследване, посветено на значим и интересен проблем от практиката.

Докторантът **Валери Валентинова Костова** ясно показва познаването на изследваната проблематика, способност за критично анализиране и използване на получена информация.

Дисертацията съдържа научни и научно – приложни приноси и отговаря на изискванията на Закона за развитие на академичния състав в Република България, Правилника за неговото приложение и на правилника за учебна дейност в УНСС.

Въз основа на това, предлагам на уважаемите членове на научното жури да присъдят образователната и научна степен „доктор“ на докторант **Валери Валентинова Костова** в професионално направление 3.8. „Икономика“ по научна специалност „Организация и управление извън сферата на материалното производство”.

31.10.2023г.

гр.София

Подпис: .....

/доц.д-р Надежда Димова/

OPINION

By: Assoc. Prof. Phd Nadezhda Dimova, Department „Economics“, New Bulgarian University Sofia, professional field 3.8. Economics, Scientific specialty: "Marketing", **Regarding:** dissertation submitted for awarding educational and scientific degree „Doctor“ in scientific specialty "Organization and management outside the sphere of material production" at UNWE.

Author of the dissertation: Valeri Valentinova Kostova

Topic of the dissertation:

“INTELLECTUAL PROPERTY IN THE APPLIED ARTS - IDENTIFICATION AND MARKETING”

Grounds for presenting the opinion: participation in the Science Jury for the defence of the dissertation in compliance with Order No. 2690/13.10.2023 of the Rector of the UNWE.

1. Information about the doctoral student

The dissertation student was enrolled as a full-time doctoral student at the Department of "Intellectual Property and Technology Transfer" at the University of National and World Economy by Order No. 742/31.03.2020. The duration of the doctoral studies was extended by Order No. 677 for a period of 1 (one) year, starting from 04.03.2023. until 04.03.2024

The PhD student has successfully passed all of his exams and fully completed his individual plan.

2. General Characteristics of the Dissertation Paper Presented

The dissertation is in volume of 200 pages, of which title page, 3 pages of content, 168 pages of main text, (consisting of: 6 pages of introduction, 158 pages of three chapters, 4 pages

of conclusion), 1 page of contributions to the dissertation research, 1 page list of publications on the topic of the dissertation, 6 pages of information sources (130 sources), of which literary sources (67), of which 39 titles in Bulgarian and 28 titles in English, 2 pages index of the tables used in the dissertation and figures, 1 page list of abbreviations used in the dissertation, 16 pages of appendices (4 nos.). The main text contains 5 tables and 33 figures. There are 98 footnotes in the dissertation.

The literature used is sufficient in terms of volume and specificity, which is evidence of a rich scientific basis, on the basis of which the scientific research in the dissertation work was made.

In the introduction, the doctoral student justifies the relevance of his chosen topic, presents the author's thesis and the resulting hypotheses, the purpose, the methodology, as well as the limitations of the dissertation work.

The first chapter presents the theoretical foundations of applied arts as a creative activity and of the works of applied arts as intellectual work.

In the second chapter, the protection of works of applied arts as intellectual property is systematically and consistently examined.

The third chapter is entirely devoted to the market realization of works of applied arts as intellectual property.

This is followed by a conclusion, contributions of the dissertation research, publications on the topic of the dissertation, information sources, index of tables and figures used in the dissertation, abbreviations used in the dissertation, and appendices.

3. Evaluation of the obtained scientific and scientific-applied results

Based on a careful analysis of the specified contributions, it can be summarized that the scholarly contributions specified by the dissertation are comprehensive and well formulated.

The methodology used is detailed and interesting.

I fully believe that the previously formulated aim of the dissertation has been fully achieved.

Regardless of the previously highlighted limitations of the research, a good impression is also made by the doctoral student's effort to present the different points of view of the investigated issues.

4. Assessment of the Contributions to Science and Applied Science

The doctoral student indicates the following contributions of the dissertation work, namely:

1. An author's definition of "works of applied arts" has been developed. The main characteristics, specifics and peculiarities of the works of applied arts as a creative activity and as intellectual property are clarified, with a reasoned indication of new forms of protection through the objects of industrial property such as inventions, utility models and industrial design.

2. An author's classification of the types of applied arts and the types of works of applied arts is presented.

3. An author's definition of "market realization in works of applied arts" and the possibilities of the intellectual property system for their market realization is proposed, proving that the effective management of intellectual property in works of applied arts can lead to better economic results.

The scientific and applied contributions are realistically indicated.

I approve of the contributions thus shaped and worded because I believe they are sufficiently detailed and divided.

5. Evaluation of Publications on the Dissertation

The thesis presents a list of four publications that, both in terms of quantity and quality, fully satisfy the national minimum requirements.

6. Evaluation of the Abstract

The submitted abstract is comprehensive and fully corresponds to the content of the dissertation and complies with the rules for structure and content. It presents in a synthesized form the scientific research carried out by the doctoral student and the results achieved from it.

7. Notes, Recommendations and Questions

I have a recommendation for the dissertation student to publish his research in a monographic work, so that the research is accessible to a wider range of readers.

I have no other questions or comments.

8. Conclusion

The presented dissertation work: "**Intellectual property in the applied arts - identification and market realization**" is a scientific-applied study dedicated to a significant and interesting problem from practice.

Doctoral student Valeri Valentinova Kostova clearly demonstrates the knowledge of the researched issues, the ability to critically analyze and use the information obtained.

The dissertation contains scientific and scientific-applied contributions and meets the requirements of the Law on the Development of the Academic Staff in the Republic of Bulgaria, the Regulations for its Application and the Regulations for Educational Activities at UNWE.

Based on this, I propose to the respected members of the scientific jury to award the educational and scientific degree "doctor" to doctoral student Valeri Valentinova Kostova in professional direction 3.8. "Economics" in the scientific specialty "Organization and management outside the sphere of material production".

31.10.2023

Sofia

/...../

Assoc.Prof.PhD Nadezhda Dimova